

A Csepel 111-esből speciál varrógép

Egy szegedi újtó újévi ajándéka a konfekcióiparnak

Két hónapja, arra a kérdésre válaszolva, hogy: »Van-e újítási való a konfekcióiparban?« Bugár János, a ruháipari igazgatóság vezetője így válaszolt: De még mennyi! Mechanikai és technikai vonalon, valamint a tervezés terén egyaránt. A Szegedi Ruhagyárban például nagyon jól dolgoznak ezen a téren...

Nézzük meg, vajon mit hozott mostanában felszínre a jó újtó munka a Szegedi Ruhagyárban, amit az iparigazgatóság is dicsér. Egy pecsétes levelet mutat Szabó Sándor az üzem főmérnöke a hozzá intézett kérdésre. Ez valóban választ is ad, mert meg tudhatjuk belőle, hogy december 20-án a Május 1 Ruhagyárban tartott szakmai bemutató a szakértő bizottság jónak találta az üzemben legutóbb született egyik jelentős újítást. Egyszerűen hangzik a szó: jelentős újítás. Mit takar mégis? Egy 111-es Csepel varrógépét alakították át, úgyis mondhatnánk, hozzáépítették az újítást. Megszületett egy speciál-varrógép, amely munkába állításával egyszer s mindenkorra kiszorítja a konfekcióiparban gyártott nadrágok összevarrásánál a vendlizést.

Mi az a vendlizés?

A szakemberek előtt a szó ismerős. De a szakmán kívüliek is könnyen, kézzelfoghatóan észlelhetik mit jelent e szó. Akinek nadrágja van hajtsa fel a szárát egy kissé és vegye csak szemügyre azt a részt, ahol össze van varrva. Mert általában minden nadrágszár két darabból készül. Mielőtt összevarrják a két szövetdarabot az anyag széleit cérnával valósággal beszegik, hogy ne rojtoldóhasson ki a szövet. Általában több mint száz méter cérnát használnak el egy-egy nadrág vendlizéséhez a Szegedi Ruhagyárban. Hacsak úgy szám-szerűen megtakarítanak e cérnát, s anélkül varrnák össze a nadrág szárát, az bizony egy-kettőre tönkre menne. A szövet szála ugyanis kifoszlanának, végül még a varrásnál megbontódna a szövés, majd szétfelene a nadrág. A kisiparban kézzel végzik a vendlizés műveletét, de a konfekcióiparban ez nagyon drága munka lenne. A tudomány már régebben megszületett — igaz nem idehaza, hanem külföldön —, a speciál vendlizőgépet. Ezzel könnyedén, de ugyanakkor sok cérna felhasználásával végezhető el a szövetszélék beszegése. A Szegedi Ruhagyárban azonban már nem sokáig vendliznek a külföldről behozott gépekkel. Szabó Sándor újtó, az üzem főmérnöke egy Csepel 111-es varrógépre ötletes újítást szerkesztett. Ezzel még a gépen összevarrják a nadrágszárat, úgyttal, mint a fűrészfogak kicakkozzák a szövetet. Tehát farkasfogas lesz a szövet széle a beszegés helyett. Ezzel megakadályozzák, a szövet kirojtódását. A szövet minőségéhez, vagy az öltés sűrűségéhez mérten a fogazást is lehet kisebbre, nagyobbra állítani.

Hazai gyártmányú gépet

alakították át, hazai anyagot használnak fel az öltetés, új speciál-gép elkészítéséhez. A gép természetesen felhasználható csak varrásra, vagy csak vágásra is. Az újítással a Szegedi Ruhagyárban évente 18 millió méter cérnát takarítanak meg csak a szövetöltőnyöknél. Ha ehhez hozzávesszük a munkabér-megtakarítást, a géphasználatot, az energiafogyasztást, a Szegedi Ruhagyárban ezzel az újítással évente több mint 400 ezer forintot takarítanak meg. Az egész állami iparban előzetes kalkuláció szerint kétmillió forint megtakarítást eredményez ez az újítás. Tovább növekedik ez a szám, ha például hozzávesszük a szövetkezesi ipart is. Előreláthatólag itt is alkalmazzák majd ezt az újítást.

A szakmai bemutatót részt vettek a budapesti Férfiruhagyár és a Május 1 Ruhagyár képviselői is. Valamennyien, a jelenlévő szakemberek együttesen elismerésüket fejezték ki az újítás láttán, különösen, amikor azt a gyakorlatban is működni látták.

A bemutató után

A Szegedi Ruhagyarat bízták meg a gépek sorozatgyártásával, illetve a 111-es Csepel varrógépek átalakításával. Az üzemek jelenlévő képviselői mindjárt át is adták rendelkezéseiket ilyen gépekre. A minisztérium megbízásából február 15-ig hat gépet és 1958 végéig újabb 12 gépet készítenek el a Szegedi Ruhagyár műszerész műhelyében.

ben. Előreláthatóan a konfekcióiparban mintegy 80 ilyen gépre lesz szükség. Valamennyit a Szegedi Ruhagyár műszerészei, az újítás kivitelezői: Dékány Lajos és Lőrinc János vezetésével készítik majd el.

Alig három hónapja kezdtek el az újítás tervezését és egyben készítését is. Szeptemberben mikor ismertették a ruhagyáriak tervét, Szabó Sándor újítását a minisztériumban, ott kapva-kaptak az ötleten és még külön ötezer forint prémiumot is kifizettek, ha január 15-ig elkészül az újítás. Szabó Sándor, az újtó és a kivitelezők szinte valamennyien új évi ajándéknak szánták, hogy a három éves terv megindulásakor már ez a gép is segítse a termelést a Szegedi Ruhagyárban.

Czirok Imre bácsi, nyugdíjat kap

a Felszabadulás Tsz tagja,

Vékony termetű, egyenes testtartású, magyaros bajuszt viselő ember Czirok Imre bácsi Baktóban. Haját, bajusztát rég belepte már az ezüstös dér, nem csoda, hiszen éppen 70 esztendő. Amiről most beszélni akar, még 1952-ben kezdődött:

Hogyan lett tsz-tag?

Akkor, 1952-ben már úgy érezte, elviselhetetlenül nehéz a batyú, amit a 65 esztendő rakott a vállára. Lehetetlenség tovább birkózni a 15 hold földdel egyedül. Kint a határban szántani, vetni, otthon kora hajnalban felkelni, késő éjszakáig béreskedni. Szólt a családnak, vegyék át a gazdálkodást, ha akarják és most már folytassák ok. A fia — akik régen üzemi munkások — bócsánatot kértek, s azt mondták, ha nem járna olyan sok gonnadal, bajjal, fáradtsággal a 15 hold, ok át is vennék. Az üzemi munkába viszont belerögződtek már, csak amellet szeretnének kitar-tani.

Az apa nem vette zokon a visszautasítást. Hiszen nagyon szereti gyerekeit, s tán éppen ezért nem is kívánta tőlük, hogy ok is végigcsinálják előlő azt, amit ő megtett 65 éves koráig. Ekkor határozta el, hogy bevisszi a vagyont, a lovakat, a teheneiket, a földet, a felszereléseket az akkor még fiatal, alig éledező baktói Felszabadulás Termelőszövetkezetbe. Az idős ember még most is meghatódottan beszél róla.

— Alighogy beléptem, jóformán még a hozományt sem pakoltam le, máris igazgatósági tagnak választották. Ezután még kétszer egymás után beválasztott a tagság a vezetőségbe. Negyedszerre, meg ötödszörre az ellenőrző bizottság vezetőjének tettek meg, mellesleg most is ebben a funkcióban ügyködöm. Öt év alatt sok tapasztalatot gyűjtöttem a szövetkezetben, s most egyszerűen arról csak azt mondhatom, sokkal emberségesebb itt az élet belül, mint kívül. Egyéni gazda még egyszer, olyan, mint voltam, nem lennék én már semmi pénzért sem.

Imre bácsi nagy könyve

Imre bácsi arcán látszik: úgy érzi, tán nagyon nagy dolgokat mond. s lehetnek

Az MSZMP hírei

Január 9-én, csütörtökön délután 3 órakor a Kálvin téri színházban összevont titkári és instruktori értekezlet tartunk. Kérjük az elvtársak pontos megjelenségét.

Párt- és tömegszervezeti osztály

olyanok, akik el sem hiszik neki. Ezért így folytatja tovább:

— Van nekem otthon egy nagy könyvem. Akkor írtam bele az első dátumot, amikor beléptem a szövetkezetbe. Ha tudtam volna, hogy újságíróval találkozom, el is hoztam volna reggel, amikor befelé indultam. Ebbe a könyvbe én mindent, az utolsó szem búza, kukorica árát is beírtam eddig, amit a szövetkezetből hazavittem. Mindezt csupán a magam meggyőzésére csináltam, tehát nem volt okom, hogy csöppet is többet írjak, mint amennyi igaz is volt. Minden év végén összeadtam fillérekre a tételeket. A végösszeg 1955-ben volt a legnagyobb, kerek 29 ezer forint. A legkisebb pár száz forint híján 20 ezer. Az ötévi átlagjövendelmem 24 ezer forint tisztán. Egyéni koromban nem tudtam én ezt így megcsinálni. Bejött akkor is a szép haszon, de sokat elvittek a napszamosok, az adó, meg a gazdálkodással járó többi kiadás. Az én számjaim tehát, amit a nagy könyvbe írtam, meggyőzőek arról: jó szövetkezet mellett nem jó egyéninek lenni. Ha nem írok fel mindent, amióta szövetkezeti tag vagyok, most tán magam sem hinném, hogy ez mennyire így van. Mert az már igaz, hogy az egyéni munkában bizony nagyon sok a szempénnyesítés. Öt év alatt a szövetkezetben nem úgy és nem annyit dolgoztam, mint amennyit egy 15 holdas egyéni gazda dolgozik, hanem csak annyit, amennyit egy 65—70 éves jó lelkiismerettel, közepes egészséggel bíró ember tud. Ezért jött a 24 ezer forint évi átlag tiszta pénz. Tehát én bele-szerettem a szövetkezetbe.

Miért gondolt a kilépésre?

És mégis... Az utóbbi évben sokszor megfordult a fejében: ki kell lépni a közből. Mert telnek gyorsan

az évek és mi lesz, ha már egyáltalán nem tudok majd dolgozni? Arra gondoltam, hogy a földeket kiadom haszonbérbe, s anyókkalmal halálunkig majdcsak megélünk abból, ami a haszonbérből besordogál. Vannak ismerősök, akik régen lesik: mikor hullik már ki a szövetkezetből az öreg Czirok. Úton-útfélen elébem állnak és mondogatják: ha kilép kend, akkor a földet nehogy másnak, nekem adja! De most már az én 14 holdam (egyét háztájként tartott meg magának) szövetkezeti föld marad örökre. Megkapom a nyugdíjat, amiről a kormány nemrég hozta meg a rendeletét és ez több lesz, mint amennyit a bérlelőknél tudnék hajtani. Minden hónap végén csak várom a postást. A nyugdíjhoz jön még a földjáraadék. Az se kevés, volt már úgy is, hogy csak egyszerre négyezer forintot kaptam földjáraadéka a szövetkezettől. Ehhez még a kis háztáji, meg amit még magam emberségéből összegyűjtöttem a szövetkezetben. Mert hiába nyugdíjaznak engem, csak itt leszek én azután is. Hát én ennél szebb öreg napokat sohasem kíváhttam volna.

Megelégedett öregség

Négyen vagy ötven ültünk a kis irodai szobában, ahol Imre bácsit hallgattuk. Jól eszt érzéssel, hosszan néztük ezt a derős arcú öreg parasztembert, amint a sült szalonna falatozása közben beszélt az életéről, a szövetkezetben töltött éveiről, meg a nagy könyvéről. Imre bácsi nagy könyvére még az ellenség se mondhatja rá, hogy a kommunizmus magyarázták bele, a való élet maga írta bele: mennyivel jobb a szövetkezetben, mint egyénileg középparasztnak lenni. Különösen ezután, amikor szép nyugdíjat is kap majd, amikor igényli az öreg Czirok Imre.

Csepri József

Számba veszik a megyében az öntözésre berendezett területeket

A Földművelésügyi Minisztérium és az Országos Vízgazdálkodási együttes utasítása alapján a megyei tanács és a Vízgazdálkodási igazgatóság megkezdte a megyében lévő, öntözésre berendezett területek számbavételét. A számbavétel alkalmával megállapítják a nem üzemelő területek nagyságát is, valamint azt, hogy mekkora az az öntözéses terület, amely gazdálkodásos korszerűsítésre lenne. Azokat az öntözéses telepeket, amelyek tatarozni és

domborzati viszonyok miatt jelenleg már nem korszerűsíthetők gazdaságosan, a számbavétel alkalmával törlik az öntözési kataszterekből. Csongrád megyében mintegy 8000 hold öntözésre berendezett terület van a termelőszövetkezetek, társulások, és egyéniileg dolgozó parasztok birtokában. Ebből mintegy 3000 holdat nem üzemelnek.

A megyében lévő öntözésre berendezett területek számbavétele január 15-ig be is fejeződik.

Az ég új holdjaitól — a színház régi csillagaiig

A legváltozatosabb előadások rendezését tervezi
Szegedre a TTIT

A TTIT Csongrád megyei Titkársága az évi munka operatív feladatait tisztázó megbeszélést tartott Szegeden a Kárász utcai klubjában. Az értekezleten részt vettek Makó, Szentcsanak, Csongrád és Hódmezővásárhely városi és járási titkárai is. A feladatokat Osváth Béla, a TTIT megyei titkára ismertette. Kifejtette, hogy fokozott gondot kell fordítani a falusi, tanyai ismeretterjesztő munkára. A megyei titkárság most szervezi a megyei pártbizottság határozata alapján a megyei aktív hálozatot.

A TTIT Szegeden is előadótérmet szervez, ahol a társulat előadássorozatokat tart. Ilyen előadótérmet létesítését tervezi a József At-

tila sugárúton, Alsóvárosban, Ságvári telpen, Mihálytelken, s Petőfitelepen a Tömörkény művelődési teremben. Három előadássorozat tematikájával a TTIT szakosztályai már el is készültek.

A fizikai-technikai előadássorozatban

a »Hogyan lett az ember őri-ás«, az »Atomkorszak küszöbén«, az »Utazás a végtelenbe« és az »Új holdak az égen« című előadások szerepelnek. A Magyarországi tájai című földrajzi előadássorozatot színes, hangos filmek vetítésével teszik élvezetessé. A biológiai sorozat keretében a »Mikroszkóppal az élőlények világában«, »Hogyan hódította meg a növény- és állatvilág a szárazföldet«, s »Különös szokások az állatvilágban« című előadásokat hallgathatja az érdeklődő közönség. Az előadótérmet létesítése, s az ottani előadássorozatok szervezése azt biztosítja, hogy a TTIT ismeretterjesztő munkája a Belváros után a város munkáslakta kerületeiben is meginduljon. Érdekes előadássorozat indul a Színház és Filmtudományi Intézet és a Juhász Gyula Művelődési Otthon közreműködésével a Juhász Gyula Művelődési Otthonban is.

A »Nagy magyar színészek arcképcsarnoka«

című előadássorozat Budapesten az üzemekben és a TTIT Kossuth-klubjában már nagy sikert aratott. A színháztörténet a magyar művelődés történet egyik jelentős fejezete. A haladásért folytatott harcnak nemcsak a

19. században, a magyar színesztet hősökében, hanem a két világháború közötti időszakban is nagy hagyományai vannak. A fővárosi Bartók-terem hangversenyei és színelőadásai a második világháború előtti és alatti időszakban a fasizmus elleni harcot a művészet erejével szervezték.

A szegedi előadássorozat a 20. század színháztörténetével foglalkozik és január 9-én, csütörtökön este 6 órakor indul. Az első előadás Scmlay Artúr, Csontos Gyulát, Rátkai Mártont mutatja be Kovács Tivadar, az intézet munkatársa. Eredeti hangfelvételek, magnetofon szalagok szólaítatják meg a nagy művészek hangját. Ezek az eredeti felvételek a Magyar rádió archívumából a közelmúltban kerültek a Színházstudományi Intézet tulajdonába. Február 6-án Bajor Giziről, Odry Árpádról és Márkus Emmáról dr. Staud Géza színháztörténész tart előadást, március 6-án pedig »A könnyű műfaj nagy művészei« című előadásban Kabos Gyula, Nagy Endre, Király Ernő, Harmath Ilona, Környei Béla hangja szólal meg.

Az országjáró utakkal

is foglalkozott a titkári értekezlet. Ezévbén január 12-én, 13-án és 14-én Egerbe indul kirándulás. A résztvevők megtekintik Eger környékét, — Szarvaskőt, Parádót, Galyatetőt, Mátraházát. Szállást az egri Park Szállóban biztosítanak.

A titkári értekezlet hasznosan tisztázta a jövő évi munkála alapvető feladatait.

NAPJAINK

Igaz történetet mondok el azokról, akik mások akartak lenni... Ugy tessék ezt érteni, hogy tulajdonképpen hivatásuk gondját, terheit egy időre le akarták emelni magukról — azaz: ki akartak kapcsolódni.

Öt nevelő jött össze ünnepi szórakozásra, s kezdődött köztük a beszélgetés az iskoláról, a stréber kis Kovácsról, az árulkodó Kelemenről, arról, hogy milyen hálások és milyen pimaszok tudnak lenni a gyerekek és ezer más iskolai ügyről. Hanem egyszer valaki érdekes indítványt tett.

— Mindig az iskola... az iskola... ugyan, legalább a szünetben beszéljünk másról!

Általános helyeslés fogadta szavait, de csakhamar visszakanyarodtak észrevétel nélkül az elhagyott ösvényre.

— Aki még egyszer szóba hozza ezt a témát, egy forintot fizet! — következtet a másik konstruktív javaslat, s erre is egyöntetű »igen« volt a válasz.

— Micsoda nyálkás idő van! — dobta be egyikük a leguntabb közhelyet.

— Csak hideg ne legyen!

— Ne ám, mert akkor megfagyunk a nagy tanyteremben a gyerekekkel.

— Egy forintot a közös kasszába — csaptak rá az utóbbi társalgóra.

S bár ezután is mindenki vigyázott a szájára, a fényes pénzek szaporán sorakoztak, úgyannyira, hogy fizetésnél a pincér majdnem megelégedett annyival.

Drága kikapcsolódás volt, de hát így jár az, aki más akar lenni, mert nem megy az sehogy...

(mn)

Mi, akik magunkénak érezzük e várost és azt szeretnénk, hogy napról napra szépüljön, még egy évvel ezelőtt csak bosszankodtunk, ha a heti munka fáradaimait pihenve, vasárnapi sétánkon a Múzeum környékére értünk. Míg elől, a Móra-park személtelket gyönyörködött rózsáigete virult, az épület mögött, a színházi tatarozás maradványaként, egy elkegített terület elhanyagolt, bozotos része éktelenkedett.

Az elmúlt nyáron azonban megszűnt ez a világossötét ellentét a Múzeum körül. A Sztálin sétány foghija eltűnt. Az elhanyagolt rész valóságos újjászületett. Rendbehozott utak, smaragd zöld pázsit, sokszínű virágokkal telt ágyások gyönyörködtek a szegedi parkok szerelmeseit. A Kertészeti Vállalat munkásai, mint anya a gyermekét, sok-sok szeretettel ápolgatták nap mint nap ezt a területet. Mert a park bizony elég drága mulatság. Az I. kerületi tanács közel hetven ezer forintot költött erre a részre — mindnyájunk filléreiből.

A józan ész azt diktálná, hogy e város minden lakosa minden zöldellő utcát, gyermekjátszóteret, parkot óvna, védelmezze, mert a nyáron majd szint, derűt, fényt jelent mindennapjaink sürkéségében.

Pedig nem egészen így van. Alig néhány hete, hogy fenőfacemeteket emeltek ki az újszegedi ligetből. Tegnap reggel meg egy vandál ellopott hatvanegy tő. Németországából származó fajrózsát a Múzeum mögötti parkrészben.

Felháborító dolog ez. Vetség a köztulajdon, mérenylet a szépség közös kincsestára ellen.

(n. l.)